

Összefoglaló tájékoztató
Árinformáció az egészségügyi intézményekben 2008. I. negyedév
OSAP 1477/07 (229/2006 (XI.20.) Korm. rendelet)

Bevezetés

Az árinformációs rendszer az egészségügyi intézményeknél figyeli az árak változását a dologi kiadások körében. Az adott időszak tényleges beszerzései alapján méri a beszerzett anyagok, fogyóeszközök és a vásárolt szolgáltatások árváltozásait.

A felmérés nem terjed ki a beruházási kiadások árváltozásának figyelésére, mert a felmérés módszerét követve, az új beszerzésekhez nem minden esetben lehet bázis egységárat rendelni az intézményi beszerzések adataiból. Ugyanis nagyon ritkán fordul elő, hogy az intézményekben ugyanolyan fajta nagy értékű gépet, berendezést vásároljanak két egymást követő év azonos időszakában.

1. A fogyasztói kosár

A javak főbb csoportjai	Értékarány	
	Lakossági	egészségügyi
Élelmiszerek	31,36	3,64
Ruházkodási cikkek	4,75	0,14
Tartós fogyasztási cikkek	9,02	6,86
Energia	8,69	8,78
Gyógyszer, gyógyáru	3,81	41,84
Egyéb cikkek, üzemanyag	13,69	7,56
Szolgáltatások	28,68	31,17
Összesen	100,00	100,00

Az egészségügyi ágazat fogyasztói kosara jelentősen eltér a lakosságitól. Az arányokat a táblázatban láthatjuk.

Élelmiszerek:

Az élelmiszer csoportjának összetétele a lakossági fogyasztás összetételétől abban tér el, hogy a lakossági fogyasztás 8,8 %-a szeszes ital, dohányáru, amelyek az egészségügyben nem szerepelnek. Az egészségügyi ételmezési kiadásokban a külső szolgáltatótól vásárolt ételmezés aránya 27,1 %, a lakossági kiadásokban a házon kívüli (éttermi, munkahelyi, iskolai, ...) étkezés aránya 3,0 %.

Ruházkodási cikkek:

Ebbe a kategóriába az egészségügy munka és védőruhái tartoznak.

Tartós fogyasztási cikkek:

Az egészségügyben a tartós fogyasztási cikkek kategóriában az orvos szakmai gépek, berendezések aránya a számottevő, amelyek nem szerepelnek a lakossági fogyasztásban.

Energia:

A KSH csoportosítása ebbe a csoportba sorolja a távfűtést, a villamos energia, és a vezetékes gázfogyasztást. Az intézményi költségvetési beszámoló dologi kiadásainak adatlapján ezek a kiadások a szolgáltatások között szerepelnek, a két kosár összehasonlítása céljából ezen kiadási tételeket ebben a csoportban szerepeltetjük. Továbbá ebbe a csoportba tartoznak még az egyéb tüzelőanyag vásárlások.

Gyógyszer, gyógyáru:

A kategóriának nemcsak az aránya eltérő a lakosságitól, hanem a kórházakban használt szakmai anyagokat (fecskendők, tűk, szív katéterek, uréter katéterek, sebészeti anyagok, eszközök, implantátumok, röntgen anyagok, laboratóriumi vegyszerek...) a lakossági kosár nem tartalmazza. Az egészségügyi intézményekben a gyógyszer kiadás 23,83 %, a szakmai anyagok kiadása pedig 18,01 %.

Egyéb cikkek, üzemanyag:

A lakossági kosárban a járműalkatrész, üzemanyag kiadás 5,4 %, az egészségügyben az üzemanyag kiadás 0,25 %. A lakossági kiadástól további eltérést jelentenek az egészségügyben az irodaszerek, nyomtatványok kiadásai, amelyek szintén ebbe a csoportba tartoznak.

Szolgáltatások:

A lakossági szolgáltatási kiadások csoportja több olyan elemet tartalmaz, amelyet az egészségügyi nem, pl. közlekedési szolgáltatás 4,2 %, kulturális szolgáltatás 2,7 %, szerencsejáték 0,6 %, üdülés 1,9 %, testápolás, 0,8 %. Az egészségügy szolgáltatási kiadásainak 8,9 %-a vállalkozásoktól vásárolt egészségügyi szolgáltatás (járó és fekvőbeteg ellátás, vizsgálatok, ügyeletek), és 1,5 % vásárolt szellemi tevékenység.

A termékek beszerzési forrásai, árai:

Az egészségügyi ágazat intézményei a lakossági kiskereskedelmi vásárlásoktól eltérően a termékek 96,3 %-át nagykereskedésekből, nagykereskedelmi áron vagy közvetlenül a termelőktől szerzi be. A gáz, az áram, a táv-hő és a melegvíz szolgáltatási árak közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartoznak, eltérőek a lakossági kiskereskedelmi áraktól. A lakossági háztartási energia csoportba tartozó villamos energia, vezetékes gáz és táv-hő szolgáltatások lakossági árain különböző mértékű támogatások is voltak és vannak, az árváltozás különböző a lakossági fogyasztók és a közületi nagyfogyasztók esetében.

2. Egészségügyi ágazat árindexe 2008. I. negyedév

Időszak	Árindex előző év azonos időszaka = 100 %			
	egészségügyi ágazat			lakossági
	eü. ágazat összesen	ebből		
		kórházak	ÁNTSZ intézetek	
	%	%	%	%
2007. év	103,5	103,5	104,1	108,0
2008. I. negyedév	102,4	102,4	101,8	106,9

Az összefoglalóban szereplő árindexek mindegyike az előző év azonos időszakához méri az árváltozást, az előző év azonos időszaka = 100 %.

Az egészségügyi ágazat 2008. I. negyedévi árindexe 102,4 %, lényegesen alacsonyabb, mint a lakossági 106,9 %.

A kórházak árindexe megegyezik az ágazat egészével, 102,4 %, az ÁNTSZ intézetek árindexe pedig alacsonyabb, 101,8 %. Az eltérés a szolgáltatások árindexének különbségéből származik. A kórházak dologi kiadásában 8,84 % a vásárolt egészségügyi szolgáltatások kiadásának aránya, az ÁNTSZ intézetekben csak 0,77 % és a vásárolt egészségügyi szolgáltatások árindexe a negyedévben 121,0 %.

Az árindexek részletes adatai az arinformacio.2008.1.xls melléklet munkalapjain láthatóak.

2.1. Termékek árindexe

A termék beszerzések összesített árindexe 97,3 %. A termékek összesített árindexe azért alacsony, mert a gyógyszerek árindexe 92,8 %, a gyógyszerek aránya pedig 48,8 % a termékek összesített csoportján belül.

A gyógyszerek beszerzésének árszínvonalát két tényező csökkenti. A gyógyszergyárak piaci versenye miatt több gyógyszer egységára csökken és a kórházak részére korábban természetben biztosított gyári kedvezmények (rabat) nagy része beépül a gyógyszerek árába.

A szakmai anyagok árindexe az I. negyedévben 101,0 %.

Az alacsony árindexre hatással van a kórházak gazdálkodási módszere. Több kórház a szakmai és egyéb anyagok beszerzését külső nagykereskedő cégekre bízta. Közbeszerzési pályázat útján olyan éves szerződést kötnek, amely alapján a kereskedő egész évben változatlan áron biztosítja a kórház részére a szakmai és az egyéb anyagok beszerzését. A szerződésekben meghatározzák az éves minimális rendelési mennyiséget, ezért a kereskedő az éves nagy tételű, biztos megrendelés alapján alacsonyabb árat tud biztosítani, mintha a kórházak egyedileg, esetenként szereznek be a termékeket.

A hajtó és kenőanyagok árindexe 99,5 %, a benziné 102,5 %, a gázolajé 98,3 %. A hajtó és kenőanyagok részaránya a termékek csoportjában 0,6 %.

Csökkentek a munka és védőruha árindexe 102,5 %.

Az egyéb anyagok árindexe 99,4 %.

A termékek csoportjában az élelmiszerek beszerzési árai nőttek, az árindex 110,9 %.

A vegyszerek árindexe 99,9 %, a csoport részaránya 4,5 %.

Az egyéb információs adathordozók beszerzési árindexe 99,1 %, a termék csoport részaránya 0,1 %.

2.2. Szolgáltatások árindexe

A szolgáltatások csoportjaiban az árszínvonal magasabb, mint az előző év azonos időszakában, az árindex 109,1 %.

A vásárolt egészségügyi szolgáltatások árindexe 121,0 %.

A szolgáltatási kiadások legnagyobb csoportja a vásárolt egészségügyi szolgáltatások, a szolgáltatásokon belüli aránya 22,8 %. Járó és fekvőbeteg ellátást, vizsgálatokat, ügyeletek végzését tartalmazza.

A vezetékes gázenergia árindexe 104,0%.

A villamos energia árindexe 121,5 %.

A táv-hő és melegvíz szolgáltatás árindexe 101,2 %.

A vezetékes gáz, a táv-hő és melegvíz szolgáltatás és a villamos energia szolgáltatások díjszabása a közületi, nagyfogyasztói díjszabásba tartozik, amely eltér a lakossági díjszabástól és az árak különbözőek.

A vezetékes gáz és a táv-hő, melegvíz szolgáltatás nagyfogyasztói díjszabása két részből áll, a szerződés szerint meghatározott maximált havi fogyasztás szerinti havi alapdíjből és a tényleges fogyasztás egységár szerinti elszámolásából. A havi alapdíj a maximált fogyasztás nagyságától függően sávosan változik, a havi fogyasztás mennyiségétől független díjtétel. Ha

a szerződés szerinti maximált mennyiséget túllépi az adott hónapban, akkor büntetési díjat kell fizetni.

A villamos energia nagyfogyasztói díjszabása is két részből áll, a szerződés szerint lekötött teljesítmény nagyságától függő alapidíjból és a fogyasztási kategória egységárával elszámolt havi teljesítményből. A fogyasztás szerinti egységár különböző csúcsidőben és csúcsidőn kívül, valamint más az egységára a vezérelt energiának. Ha a fogyasztó az elszámolás hónapjában egyszer is túllépi a lekötött teljesítményt (mérése 15 percre vetítve történik), akkor az adott hónapban a túllépés mértékétől függő büntetési díjat kell fizetnie.

A víz és csatornadíjak árindexe 109,3 %.

A vásárolt élelmezés árindexe 127,1 %, a szállítás árindexe 95,4 %.

A vásárolt karbantartási és kisjavítási szolgáltatások árindexe az első negyedévben 97,3 %.

Az egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatások árindexe 99,3 %.

A nem adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 99,4 %, az adatátviteli célú távközlési díjak árindexe 100,0 %, az egyéb kommunikációs szolgáltatások árindexe 100,0 %.

Budapest, 2008. szeptember 2.